

TOIMENPIDEALOITE 26/2001 vp

Äitiys- ja isyyspäivärahojen vähimmäistason korotus

Eduskunnalle

Äitiys- ja isyyspäiväraha on osa vanhempainvakuutusta, jonka tarkoituksena on korvata vanhemmille poisjääviä ansiotuloja sekä taata tulottomille henkilöille perusturva. Äitiys- ja isyyspäiväraha määräytyy tulojen mukaan. Tulottoman tai hyvin pienituloisen henkilön äitiys- ja isyyspäiväraha on nykyisin vähimmäismääräisenä 60 markkaa päivässä. Tätä vähimmäismääräistä äitiys- tai isyyspäivärahaa saavat pääosin työttömät, opiskelijat, vastavalmistuneet tai päätöitä tekevät.

Vähimmäismääräisen päivärahan ajatus korvata ansiotulojen menetyksiä vanhemmille toteutuu nykyisilläkin markkamäärillä, mutta vanhempien perusturvan tarjoamiseen se ei riitä. Työttömyysturvan perusturvatasoksi on määriteltä alimmillaan 127 markkaa päivässä, mutta vanhemmuuteen liittyvä perusturvataso on määriteltä tätä huomattavasti alemmaksi, vaikka perusturvan tulisi olla näissä yhteneväiset. Vanhemmuuden perusturvataso pitäminen näin alhaalla ajaa pienituloiset vanhemmat viimesijaisen toimeentuloturvan piiriin, vaikka ensisijaisen perusturvamuotojen tulisi tarjota perusturva ensisijaisesti.

Esimerkiksi työttömyyskorvaukselta äitiys- tai isyyspäivärahalle siirtyvän henkilön tulot las-

kevat huomattavasti äitiyden tai isyyden vuoksi, koska hän saa työttömyysturvan peruspäivärahan sijaan 60 markan äitiyspäivärahaa. Työttömän peruspäiväraha on nykyisellään 127 markkaa päivässä, joten laskua kuukausituloihin tulee melkoisesti. Näin ei saisi vanhemmuudesta rangaista. Vanhemmuuden tukeminen myös taloudellisesti—erityisesti kaikkein pienituloisimpien—on monessa mielessä tulevaisuuden ongelmien ennaltaehkäisyä.

Minimipäivärahaa saa nykyisin noin 34 000 äitiä ja isää. Sen korottaminen peruspäivärahan tasolle tietäisi noin 300 miljoonan markan kustannuksia, mutta niistä suurin osa palautuisi takaisin pienentyneinä toimeentulotuki- ja asumistukimarkkoina. Vanhemmuuteen liittyvien, perusturvaa tarjoavien tulojen nostamisen ainakin työttömyysturvasolle tulee olla pitkäjänteisen perhepolitiikan ensimmäisiä askeleita.

Edellä olevan perusteella ehdotan,

että hallitus ryhtyy toimenpiteisiin alimman äitiys- ja isyyspäivärahan nostamiseksi työttömyysturvan peruspäivärahan tasolle.

Helsingissä 20 päivänä helmikuuta 2001

Leena Rauhala /skl